

**Ministerstwo Kultury i
Dziedzictwa Narodowego**
Departament Własności Intelktualnej i Mediów
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa

Łódź, dn. 13 października 2016 r.

Związek Pracodawców Mediów
Elektronicznych i Telekomunikacji
MEDIAKOM
ul. Wspólna 50a/35,
00-514 Warszawa

reprezentowany przez
adw. Annę Gąsecką
(*adres w nagłówku pisma*)

Numer DWIM/971/16

Dot. konsultacji dokumentów przyjętych przez Komisję Europejską w zakresie modernizacji prawa autorskiego

Szanowni Państwo,

W związku z Państwa prośbą o wyrażenie opinii na temat zaproponowanych przez Komisję Europejską modyfikacji prawa autorskiego, niniejszym przedstawiam stanowisko Związku Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji MEDIAKOM w przedmiocie projektu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy dotyczące wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych mającego zastosowanie do niektórych transmisji online prowadzonych przez organizacje radiowe i telewizyjne oraz do retransmisji programów telewizyjnych i radiowych

Wskazuję, że ZPMEiT MEDIAKOM co do zasady pozytywnie ocenia proponowane zmiany, zgłaszając jednocześnie pewne obawy co do zakresu zastosowania obowiązków wynikających z proponowanego Rozporządzenia.

Co do zasady proponowane rozwiązania należy ocenić pozytywnie. Warto zauważyć, że w dyrektywie dotyczącej transmisji satelitarnej i kablowej przewidziano system obowiązkowego zbiorowego zarządzania retransmisjami drogą kablową programów telewizyjnych i radiowych. System ten obejmuje wyłącznie retransmisję drogą kablową i nie obejmuje innych technik retransmisji, w tym online. Mimo, iż usługi świadczone w innych niż sieci kablowe technologiach, są równoważne usługom świadczonym przez operatorów usług retransmisji kablowej, to dostawców takich usług nie

obejmują takie obowiązki, jakie ciążyą na dostawcach usług świadczonych przy wykorzystaniu sieci kablowych.

Komisja Europejska w uzasadnieniu projektu Rozporządzenia, oraz w jego preambule, zauważa, iż brak obowiązkowego pośrednictwa organizacji zbiorowego zarządzania utrudnia przedsiębiorcy prowadzącemu retransmisję utrudnia weryfikację praw twórców i wykonawców retransmitowanych utworów i de facto uniemożliwia uzyskanie od nich licencji – i z tego powodu zasadny jest wymóg obowiązkowego pośrednictwa organizacji zbiorowego zarządzania. Ze stanowiskiem tym należy się zgodzić, zwracając jednocześnie uwagę na to, iż brak przepisu nakładającego obowiązek pośrednictwa OZZ dla dostawców usług w technologii innej niż drogą kablową prowadzi do sytuacji, gdy dostawcy ci nie zawierają żadnych umów licencyjnych (ani z OZZ ani bezpośrednio z twórcami) i nie odprowadzają żadnego wynagrodzenia na ich rzecz. Wiąże się to nie tylko z naruszeniem praw twórców i wykonawców, którym przysługują prawa autorskie i pokrewne do retransmitowanych utworów, lecz także z zakłóceniem konkurencji na rynku usług poprzez nieuprawnione promowanie technologii świadczenia usług innych niż kablowe. Podczas gdy przedsiębiorcy świadczący usługi drogą kablową zobowiązani są posiadać zawarte umowy z OZZ i odprowadzać na ich rzecz wynagrodzenia należne twórcom i wykonawcom, co stanowi istotny wydatek i wpływa na opłacalność świadczenia usług oraz cenę końcową dla użytkownika końcowego, usługodawcy prowadzący retransmisję przy użyciu innych technologii nie podlegają obowiązkowi zawierania umów z OZZ i w związku z tym unikają konieczności ponoszenia opłat na ich rzecz. Mogą w związku z tym oferować usługi po niższych cenach, bądź uzyskiwać wyższe zyski z prowadzonej działalności gospodarczej.

Zasadne jest wobec tego zrównanie praw i obowiązków operatorów usług retransmisji oferowanych za pośrednictwem przekazu satelitarnego, przekazu cyfrowego drogą naziemną, przekazu w systemach sieci zamkniętych opartych na protokole IP, sieci ruchomej i podobnych sieci.

ZPMEiT MEDIAKOM zwraca jednak uwagę na następującą kwestię. Definicja retransmisji, jaka zaproponowana jest w Rozporządzeniu, odwołuje się do równoczesnej niezmienionej i pełnej retransmisji przeznaczonej do publicznego odbioru pierwotnej transmisji z innego państwa członkowskiego – a zatem odnosi się jedynie do retransmisji transgranicznej. Prowadzi to do objęcia wynikającym z Rozporządzenia obowiązkiem pośrednictwa OZZ jedynie w zakresie uzyskiwania praw do retransmisji transgranicznej. Wyłączona byłby zatem z tego obowiązku retransmisja dokonywana jedynie na terenie kraju za pomocą innych niż kablowa technologii. Jest to rozwiązanie niewystarczające – nadal pozostaje nieuregulowana kwestia braku zapłaty wynagrodzeń na rzecz twórców i wykonawców przez operatorów świadczących usługę retransmisji na terenie kraju i nadal operatorzy ci będą uprzywilejowani wobec operatorów kablowych. Brak obowiązkowego pośrednictwa OZZ w zakresie retransmisji w sieciach innych niż kablowe na terenie kraju utrzymywać będzie nieuzasadnioną i niczym nie usprawiedliwioną sytuację, gdy jedynie operatorzy sieci kablowych, mimo równoważności usług świadczonych przy wykorzystaniu innych technologii, będą zmuszeni płacić wynagrodzenia na rzecz OZZ. W związku z tym ZPMEiT podnosi, że rozporządzenie winno wprowadzać obowiązek pośrednictwa OZZ w przypadku każdej retransmisji, nie tylko transgranicznej. Konieczna jest wobec tego zmiana definicji retransmisji zawarta w Rozporządzeniu tak, by obejmowała ona każdą retransmisję, także krajową.

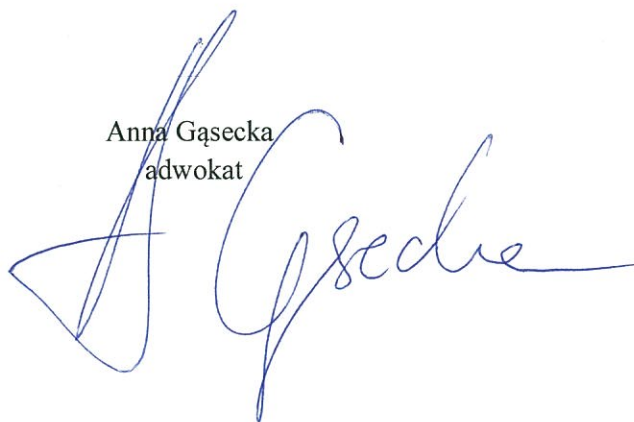
Przy okazji analizowanych propozycji Komisji Europejskiej ZPMEiT MEDIAKOM zauważa, że nadal pozostaje kwestia wyjaśnienia zakresu obowiązków operatorów retransmitujących drogą satelitarną. Problem z tą technologią retransmisji wynika jak się wydaje z nieprecyzyjnego przeniesienia zapisów Dyrektywy 93/83/EWG na grunt ustawy polskiej. Jak wynika z Dyrektywy (Artykuł 1 ust. 3) „retransmisja drogą kablową” oznacza równoczesną, niezmienioną i pełną

transmisję programów radiowych lub telewizyjnych z innego Państwa Członkowskiego, drogą przewodową lub bezprzewodową, w tym satelitarną, retransmitowanych w systemie kablowym lub mikrofalowym do odbioru publicznego. Wobec tego obowiązek pośrednictwa OZZ wynikający z art. 9 Dyrektywy obejmuje zarówno retransmisję przewodową jak bezprzewodową, w tym satelitarną.

Natomiast w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w art. 21¹ ust. 1 mowa jest wyłącznie o obowiązku operatorów sieci kablowych zawierania umów z OZZ. Brak wyraźnego wskazania w przepisie operatorów sieci satelitarnych prowadzi do sytuacji, gdy nie są przez nich zawierane umowy z OZZ. Ponownie zatem jedynie operatorzy świadczący retransmisję przy pomocy sieci kablowych obciążeni są tym obowiązkiem i ponoszą z tego tytułu koszty. Należy wobec tego rozważyć zmianę zapisów art. 21¹ ustawy i w sposób nie budzący wątpliwości tak sformułować zapis, by było jasne i zrozumiałe, kogo obowiązek obejmuje.

Reasumując – oceniając pozytywnie proponowaną modyfikację prawa autorskiego polegającą na objęciu obowiązkiem pośrednictwa OZZ także operatorów świadczących retransmisję przy wykorzystaniu innych technologii niż kable, ZPMEiT zauważa problem ograniczenia tego obowiązku jedynie do retransmisji transgranicznej. Konieczne jest zaproponowanie takiej regulacji, która obejmie także tym obowiązkiem retransmisję krajową. Niezależnie od tego, dla zapewnienia neutralności technologicznej i równych praw i obowiązków operatorów, doprecyzować obowiązki operatorów reemitujących drogą satelitarną.

Anna Gąsecka
adwokat

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Gąsecka', is written over the typed name and title.